



۱- در کدام بیت، در بیش از یک واژه «واژه آرایه» دیده می‌شود؟

- ① چه شود گر من و تو چند قدح باده خوریم
 ② تادم از شام سر زلف تو هر جا زنند
 ③ بر دوخته‌ام دیده چو باز از همه عالم
 ④ صحبت یار عزیز حاصل دور بقاست
 باده از خون رزان است نه از خون شماس
 با صبا گفت و شنیدم سحری نیست که نیست
 تا دیده‌ام من بر رخ زیبای تو باز است
 یک دمه دیدار دوست هر دو جهانش بهاست

۲- در کدام گزینه، نوع سجع متفاوت است؟

- ① تلخ را چه سود اگر آب خوش در جوار است و خار را چه حاصل از آن که بوی گل در کنار است؟
 ② مست باش و مخروش، گرم باش و مجوش، شکسته باش و خاموش.
 ③ الهی اگر کاسنی تلخ است، از بوستان است و اگر عبدالله مجرم است، از دوستان است.
 ④ الهی این چه داغی ست که سوختن مرهم اوست و این چه باغی ست که افروختن شبنم اوست.

۳- کدام گزینه نادرست است؟

- ① عاطفه اساسی‌ترین عامل پیدایی شعر و پس از آن وزن، موثرترین عامل است.
 ② وزن در شعر جنبه‌ی تزئینی ندارد؛ بلکه جزء طبیعت شعر است.
 ③ علت این که شعر را بیش‌تر از نثر می‌خوانیم، شوق به زمزمه و آوازخوانی است.
 ④ وزن امری حسّی نیست و بیرون از ذهن آدمی موجودیت دارد.

۴- تعداد هجاهای کدام مصراع بیشتر است؟

- ① از کس طمع خام نداریم خوشیم
 ② به آزار فرمان مده بر رهی
 ③ می‌توانی به لطف دستم گیر
 ④ بر ایشان سپه‌دار کرد آفرین

۵- در چند واژه زیر حرف «ی» صامت است؟

- «مینا و آسمان - میدان بزرگ - لیل و مجنون - کریستال درخشان - یار غار - سیلاب عظیم - شمع آجین - یگه تاز - دیوان سالار - دو بیت شعر»
 ① پنج
 ② شش
 ③ چهار
 ④ هفت

۶- همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی از عوامل مهم پیشرفت و گسترش زبان و ادب فارسی از قرن سوم تا میانه‌ی قرن پنجم به‌شمار می‌روند.

- ① توسعه‌ی مدارس و مراکز تعلیم
 ② لشکرکشی‌ها و فتوحات غزنویان
 ③ شکل‌گیری عرفان و تصوف
 ④ گرایش شاهان در جلب عالمان و ادیبان به دربار

۷- باتوجه به بیت زیر ویژگی کدام قلمرو درست است؟

«کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق
 بیا که باد تو آرامشی است طوفانی»

- ① واژگان بیت، ساختمان پیچیده دارند؛ قلمرو زبانی
 ② از واژگان غیرفارسی، کم استفاده شده است؛ قلمرو زبانی
 ③ آرایه‌ی تلمیح در بیت استفاده شده است؛ قلمرو ادبی
 ④ شعر در قالب مثنوی سروده شده است؛ قلمرو ادبی

۸- شاعر در کدام بیت از آرایه «واج آرایه» بهره بیشتری برده است؟

- ① صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را
 ② آن ابر درّ ر بار ز دریا که برآید
 ③ رسم عاشق کشتی و شیوه شهر آشوبی
 ④ شب است و شاهد و شمع و شراب و شیرینی
 که سر به کوه و بیابان تو داده‌ای ما را
 پر کرده ز درّ و درم و دانه، دهان را
 جامه‌ای بود که بر قامت او دوخته بود
 غنیمت است چنین شب که دوستان بینی



۹- همه گزینه‌ها به جز گزینه صحیح است.

- ۱) کتاب «تاریخ‌الرسول و الملوك» نوشته محمد بن جریر طبری است.
- ۲) پس از سقوط دولت ساسانی و از دست رفتن استقلال سیاسی ایران، ایرانیان در قرن نخست هجری به فعالیت‌های علمی و ادبی خود ادامه دادند.
- ۳) خط فارسی مراحل را در قالب خط‌های الفبایی میخی، اوستایی و پهلوی سپری کرده است.
- ۴) در زمان سامانیان، بخارا عمده‌ترین مرکز فرهنگی به‌شمار می‌آمد.

۱۰- بیت «حدیث دل، حدیثی بس شگفت است / که در عالم، حدیثش در گرفته است» بیانگر کدام دیدگاه شاعر است؟

- ۱) روحی
- ۲) عرفانی
- ۳) جسمانی
- ۴) داستانی

۱۱- در کدام بیت همه‌ی آرایه‌های «واج آرایبی، واژه آرایبی، سجع» مشهود است؟

- ۱) گفتم بگریم تا ابل چون خر فروماند به گل
 - ۲) شب تا سحر می نغنوم و اندرز کس می نشنوم
 - ۳) با چشم پر نیرنگ او حافظ مکن آهنگ او
 - ۴) زان نور همه عالم هر شیوه همی نالم
- وین نیز نتوانم که دل با کاروانم می‌رود
وین ره نه قاصد می‌روم کز کف عنانم می‌رود
کان طره‌ی شیرنگ او بسیار طرّاری کند
تا بشنود احوالم ای دوست مخسب امشب

۱۲- نوع سجع گروه واژگان مشخص شده به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«ای صمدی که از ادراک خلق جدایی و ای احدی که در ذات و صفات بی‌همتایی و ای خالقی که راهنمایی و ای قادری که خدایی را سزایی؛ جان ما را صفای خود ده و ما را آن ده که آن به و مگذار ما را به که و مه»

- ۱) متوازی - متوازی - مطرف
- ۲) متوازی - مطرف - مطرف
- ۳) مطرف - مطرف - متوازی
- ۴) مطرف - مطرف - متوازن

۱۳- بیت کدام گزینه، حالت شادی و نشاط را منتقل نمی‌کند؟

- ۱) ای سرخوشان ای سرخوشان آمد طرب دامن‌کشان
 - ۲) شب رفت صبح آمد غم رفت فتوح آمد
 - ۳) پایان جنگ آمد آواز چنگ آمد
 - ۴) ای چنگ پرده‌های سپاهانم آرزوست
- بگرفته ما زنجیر او بگرفته او دامان ما
خورشید درخشان شد تا باد چنین بادا
یوسف ز چاه آمد، ای بی‌هنرا! به رقص آ
وی نای، ناله خوش سوزانم آرزوست

۱۴- ایرانیان در سه قرن نخست هجری به فعالیت‌های علمی و ادبی خود ادامه دادند و به زبان‌های عربی، فارسی و آثار فراوان پدید آوردند نه از زبان عربی آشنایی داشت و نه اجازه داد این زبان در دستگاه حکومت او به کار رود. بعد از روی کار آمدن دولت سامانی، و حکومت‌های کوچک دیگر پدید آمدند و زبان فارسی به‌عنوان زبان رسمی شناخته شد.

- ۱) پهلوی / یعقوب لیث صفاری / طاهریان
- ۲) ترکی / منصور بن نوح سامانی / صفاریان
- ۳) ترکی / منصور بن نوح سامانی / آل‌بویه
- ۴) پهلوی / یعقوب لیث صفاری / آل‌بویه

۱۵- هر سه الگوی هجایی فقط در کلمات گزینه دیده نمی‌شود.

- ۱) گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد
 - ۲) خواب و خورت ز مرتبه خویش دور کرد
 - ۳) یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر
 - ۴) از پای تا سرت همه نور خدا شود
- بالله کز آفتاب فلک خوب تر شوی
آن‌گه رسی به خویش که بی‌خواب و خور شوی
کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی
در راه ذوالجلال چو بی‌پا و سر شوی

۱۶- در کدام گزینه موسیقایی‌ترین نوع سجع به کار رفته است؟

- ۱) هر که بر زبردستان نبخشاید به جور زبردستان گرفتار آید.
- ۲) مراد از نزول قرآن تحصیل سیرت خوب است نه ترتیب سورت مکتوب.
- ۳) پادشه باید که تا به حدی خشم بر دشمنان نراند که دوستان را اعتماد نماند.
- ۴) نه چندان درشتی کن که از تو سیر گردند و نه چندان نرمی که بر تو دلیر شوند.



۱۷- بیت کدام گزینه، از نظر آهنگ و موسیقی (وزن) حالت شادی و نشاط درونی را منتقل می‌کند؟

- ۱) ساقی چمن گل را بی روی تو رنگی نیست
شمشاد خرامان کن تا باغ بیارایی
- ۲) ای بر درت خیل و حشم بیرون خرام ای محتشم
زیرا که سرمست و خوشم زان چشم مست دلربا
- ۳) من چو از تیر توام بال و پری بخش مرا
خوش پرد تیر زمانی که کمان بر خیزد
- ۴) به خوشی بناز و به خوبی ببخش
مکن روز را بر دل خویش رخش

۱۸- مصراع زیر به ترتیب چند مصوّت و چند صامت دارد؟

«چو خواهی که گویی نفس بر نفس»

- ۱) دوازده- چهارده
۲) یازده- سیزده
۳) ده- پانزده
۴) یازده- چهارده

۱۹- تعداد هجاهای واژه‌های کدام گزینه با همدیگر یکسان نیست؟

- ۱) سراپرده- افلاکیان- نگارنده
۲) حیوان- زمین- روغن
۳) خوشگوار- گشاینده- شعله‌افروز
۴) هزیمت- خاوری- جواهر

۲۰- کدام عبارت «فاقد» سجع است؟

- ۱) جواب داد که نیکوتر سیرتی و پسندیده‌تر طریقتی ملوک را.
۲) خرد و بزرگ را حاجت است و منافع آن خاص و عام و لشگر و رعیت را شامل.
۳) نفس ایشان مهیب و مکرم گردد و هم لشگر و رعیت خشنود و شاکر باشند.
۴) ثبات و وقار پادشاهان را زیباتر حلیتی و تابان‌تر زینتی است.